

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA****NUTARIMAS****BYLOJE DĖL UAB „LIMO TRADING COMPANY“ LIETUVOS RESPUBLIKOS
REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2016-04-14 Nr. 12R-41

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Teisės skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą pagal Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2015-12-22 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 33RĮP-24 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Limo trading company“ (įmonės kodas 133114845, adresas – Dujotiekio g. 21-44, Kaunas) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-01-04 gavo Tarnybos 2015-12-22 raštu Nr.33S-1035(33.6) persiūtą Protokolą dėl UAB „Limo trading company“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Limo trading company“, reklamuodama maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) interneto tinklalapyje www.beta.lt, naudojo draudžiamus teiginius: „stiprina imuninę sistemą ir atsparumą peršalimo ligoms; efektyviai reguliuoja ir normalizuoja širdies ritmą; gerina kraujagyslių būklę, kepenų, inkstų veiklą; stiprina potenciją ir gerina kraujotaką; veikia kaip diuretikas, todėl šalina toksinus iš inkstų; efektyviai kontroliuoja riebalų, proteinų lygį, mažina riziką susirgti vainikinių arterijų ligomis ar patirti infarktą; vyresniems žmonėms šis maisto papildas padeda spręsti tokius nusiskundimus kaip reumatoidinis artritas, neleidžia vystytis senatvinei silpnaprotystei“.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Limo trading company“ maisto papildas „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) reklamoje, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.beta.lt, naudojami teiginiai neatitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos, kuri draudžia reklamoje nurodyti ar užsiminti apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Limo trading company“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą. Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Limo trading company“ 2015-12-15 pateikė raštą Nr.SR1512-15 „Dėl informacijos pateikimo“.

UAB „Limo trading company“ 2015-12-15 rašte Tarnybai nurodė, kad, gavus Tarnybos 2015-12-03 raštą Nr.33S-(33.6)-976, klaidinanti reklama buvo iš karto pataisyta, taip pat tai, kad yra UAB „Limo trading company“ yra nedidelė bendrovė, neturinti specialisto reklamai. Bendrovė

nurodė, kad po Tarybos rašto gavimo, sukviėtė pasitarimà, peržiūrėjo reklamai teikiamà informacijà, paskyrė atsakingà žmogų, jį papildomai apmokino. Bendrovė nurodė, kad užtikrina, jog ateityje skelbs tik teisingà, teisės aktų nustatytà, reklamà apie maisto papildus. Bendrovė nurodė, kad apgailestauja dėl įvykusio darbuotojo aplaidumo, talpinant reklamà interneto erdvėje.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-04-08 gavo UAB „Limo trading company“ raštà, kuriame bendrovė nurodė, jog reklama buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.beta.lt nuo 2015-11-27. Bendrovė nurodė, kad gavus Tarybos raštà, reklama buvo iš karto pataisyta. Bendrovė nurodė, kad reklama su netinkamu tekstu buvo skelbiama maža apimtimi ir labai trumpà laikà, t.y. nuo 2015-11-27 iki 2015-12-04.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamà iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 (bylos Nr. 15/02) nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtakà ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtakà ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, jog maisto papildo „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.beta.lt yra susijusi su UAB „Limo trading company“ vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti maisto papildà „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis), taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintà reklamos sąvokà.

2. Dėl UAB „Limo trading company“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistà. Draudžiama rodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes. Pažymėtina, jog informacijai, įskaitant reklamà, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas

tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru įspūdžiu apie prekę (jos pakuotę, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kainą), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „Limo trading company“ skleista informacija apie maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis), turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą.

UAB „Limo trading company“ reklamuodama maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) interneto tinklalapyje www.beta.lt naudojo draudžiamus vartoti teiginius: „stiprina imuninę sistemą ir atsparumą peršalimo ligoms; efektyviai reguliuoja ir normalizuoja širdies ritmą; gerina kraujagyslių būklę, kepenų, inkstų veiklą; stiprina potenciją ir gerina kraujotaką; veikia kaip diuretikas, todėl šalina toksinus iš inkstų; efektyviai kontroliuoja riebalų, proteinų lygį, mažina riziką susirgti vainikinių arterijų ligomis ar patirti infarktą; vyresniems žmonėms šis maisto papildas padeda spręsti tokius nusiskundimus kaip reumatoidinis artritas, neleidžia vystytis senatvinei silpnaprotystei“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad UAB „Limo trading company“ interneto tinklalapyje www.beta.lt pateikiama informacija apie maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) galėjo nepagrįstai sudaryti įspūdį, kad jis padės sureguliuoti širdies ritmą, pagerins kraujagyslių būklę, kepenų, inkstų veiklą, sumažins riziką patirti infarktą, turės teigiamą - profilaktinį ir gydomąjį poveikį organizmui.

Atsižvelgiant į tai, teigtina, jog reklamose pateikta informacija galėjo daryti poveikį vartotojų ekonominiam elgesiui, t.y. paskatinti vartotojus įsigyti UAB „Limo trading company“ reklamuojamą maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis).

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Limo trading company“, reklamuodama maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis), vartotojo teiginius, kuriais nurodė ir užsiminė apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, o tai neatitiko aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų. Tuo UAB „Limo trading company“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą.

3. Dėl UAB „Limo trading company“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad buvo pažeista Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostata, taip pat, kad UAB „Limo trading company“ maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) reklamoje naudojo draudžiamus teiginius, jog minėtas maisto papildas turės teigiamą (profilaktinį ir gydomąjį) poveikį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „Limo trading company“ maisto papildą „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) reklamą skleidė interneto tinklalapyje www.beta.lt, taigi buvo pasiekama ne regioniniu, o nacionaliniu mastu. Atsižvelgta į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011-08-11 nutartimi Nr. A492-2642/2011 konstatavo, jog informacija internete yra prieinama žymiai didesnei daliai vartotojų negu spausdintuose leidiniuose, todėl pažeidimo mastas turi būti vertinamas kaip didelis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Limo trading company“ maisto papildo „KININIS KORDICEPSAS“ (10 vnt.) (Cordyceps Sinensis) reklamą skleidė nuo 2015-11-27 iki 2015-12-04.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Limo trading company“ nutraukė teisės aktų neatitinkančios reklamos skleidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 ir 9 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skirti UAB „Limo trading company“ 289 (du šimtus aštuoniasdešimt devynių) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas